

پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ

- سرشناسه : خادمی کوشا، محمدعلی، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور : فقه معاملات جدید/ محمدعلی خادمی کوشا.
مشخصات نشر : قم : مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۲ ج.
فروست : پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ.
شابک : دوره: ۴-۳۹۴-۱۹۵-۹۶۴-۹۷۸
ج. ۱: ۷-۳۹۳-۱۹۵-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : معاملات (فقه)
موضوع : حقوق بیمه (فقه)
موضوع : عقد استصناع (فقه)
شناسه افزوده : جامعه المصطفی ﷺ العالمية.
مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ ف۱۵/خ۱/۱۹۰/۱ BP
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۷۲
شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۹۸۸۸۶

WWW

فقه معاملات جدید ۱

محمدعلی خادمی کوشا

مرکز بین‌المللی
کریمه و نشر المصطفیٰ

فقه معاملات جدید ۱

مؤلف: محمدعلی خادمی کوشا

چاپ اول: ۱۳۹۴ ش / ۱۴۳۶ اق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ص

● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۱۰۵۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

مراکز پخش

- قم، چهارراه شهدا، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸. تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۹۳۰۹
- قم، بلوار محمدامین، سه‌راه سالاریه. تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۳۳۱۰۶ - فکس: ۰۲۵-۳۲۱۳۳۱۴۶
- قم، ساختمان ناشران، طبقه سوم، پلاک ۳۰۸. تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۴۴۰۲

pub.miu.ac.ir miup@pub.miu.ac.ir

با سپاس از دست‌اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدید آمدن دانش‌های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آن، ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت افراد متخصص را ضروری می‌نماید. از این رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه‌چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به‌روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه‌های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی‌اند. «جامعه المصطفیٰ ﷺ العالمية» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای محمدعلی خادمی کوشا مؤلف کتاب فقه معاملات جدید ۱ و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته‌اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می‌کند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ

فهرست

۱۷	مقدمه
	بخش اول: آشنایی با فقه معاملات جدید و مراحل استنباط در آنها
۲۱	۱. آشنایی با فقه معاملات جدید
۲۲	فقه معاملات جدید و اهمیت و ضرورت آن
۲۳	اهداف فقه معاملات جدید
۲۴	مفهوم مسائل مستحدثه
۲۵	ویژگی‌های فقهی معاملات جدید
۲۹	۲. مراحل استنباط در معاملات جدید
۳۰	مسئله‌شناسی
۳۱	موضوع‌شناسی مسئله فقهی
۳۲	انتخاب روش تحقیق
۳۳	بررسی انطباق بر مسائل و موضوعات کهن
۳۵	استفاده از عموماًت و اصول و قواعد فقهی
۳۶	بهره‌گیری از قواعد اصول فقه
۳۶	بازشناسی قیاس‌های معتبر و پرهیز از قیاس باطل
	بخش دوم: شناخت بیمه
۳۳	۱. شناخت بیمه و اصطلاحات مربوط به آن
۳۴	واژه‌شناسی بیمه

۴۵	تعریف بیمه
۴۶	۱. بیمه در لغت
۴۶	۲. بیمه در اصطلاح
۴۸	تحلیل تعاریف
۴۹	ماهیت عقدی بیمه
۵۱	اصطلاحات بیمه‌ای
۵۵	۲. اقسام بیمه
۵۶	بیمه تعاونی
۵۶	۱. تعریف بیمه تعاونی
۵۷	۲. ویژگی‌های بیمه تعاونی
۵۸	بیمه اجتماعی
۵۸	۱. تعریف بیمه اجتماعی
۵۹	۲. ویژگی‌های بیمه اجتماعی
۶۰	بیمه تجاری
۶۱	۱. بیمه خسارت و انواع آن
۶۱	الف) بیمه اموال و انواع آن
۶۲	ب) بیمه مسئولیت و انواع آن
۶۳	۲. بیمه اشخاص و انواع آن
۶۴	الف) بیمه عمر و انواع آن
۶۷	ب) بیمه مستعری
۶۷	ج) بیمه حوادث
۶۸	د) بیمه درمانی
۶۸	ه) بیمه بازنشستگی
۶۸	بیمه اتکایی (اعادة التأمين)
۷۱	۳. تاریخ پیدایش بیمه
۷۲	پیشینه پیدایش بیمه
۷۴	عوامل پیدایش بیمه
۷۴	۱. روحیات و عواطف بشری

- ۷۶..... ۲. کسب منفعت
- ۷۷..... جایگاه امروری بیمه

بخش سوم: بررسی حکم فقهی بیمه

- ۸۵..... ۱. بیمه در قالب هبه معوضه
- ۸۶..... هبه و انطباق آن بر بیمه
- ۸۸..... اشکال بر مقایسه هبه با بیمه
- ۸۹..... پاسخ به اشکالات انطباق بیمه بر هبه
- ۹۵..... ۲. بیمه و ضمان
- ۹۶..... تناسب بیمه با عقد ضمان
- ۹۶..... مفهوم ضمان
- ۹۸..... انواع ضمان (عقدی و حکمی)
- ۹۹..... مراحل انطباق بیمه بر ضمان
- ۹۹..... ارکان ضمان عقدی و انطباق آن بر بیمه
- ۱۰۰..... ۱. صیغه ضمان و بررسی آن در بیمه
- ۱۰۳..... ۲. ضامن و مضمون له و بررسی آنها در بیمه
- ۱۰۴..... ۳. مضمون و انطباق آن در بیمه
- ۱۰۷..... ۴. مضمون عنه و بررسی آن در بیمه
- ۱۰۸..... ضمان اعیان
- ۱۰۹..... ۱. حکم ضمان اعیان مضمون
- ۱۱۰..... ۲. ضمان اعیان غیر مضمون
- ۱۱۱..... ۳. حکم ضمان غیر مضمون و تطبیق آن بر بیمه
- ۱۱۵..... ۳. بیمه در قالب صلح، مضاربه، جعاله، ودیعه
- ۱۱۵..... بیمه و صلح
- ۱۱۶..... ۱. آشنایی با عقد صلح
- ۱۱۸..... ۲. انطباق بیمه بر صلح
- ۱۱۹..... بیمه و مضاربه
- ۱۱۹..... ۱. انطباق بیمه بر مضاربه و پیشینه آن

- ۱۲۰..... ۲. نقدی بر انطباق بیمه بر مضاربه
- ۱۲۲..... بیمه و جعاله
- ۱۲۲..... ۱. چگونگی انطباق بیمه بر جعاله
- ۱۲۳..... ۲. بررسی اشکالات انطباق بیمه بر جعاله
- ۱۲۶..... بیمه و ودیعه
- ۱۲۶..... ۱. انطباق بیمه بر ودیعه
- ۱۲۷..... ۲. اشکالات انطباق بیمه بر ودیعه
- ۱۲۹..... ۴. بررسی موانع مشروعیت در بیمه
- ۱۳۰..... بیمه و مانع غرر
- ۱۳۱..... بررسی اشکال غرر در بیمه
- ۱۳۱..... ۱. مفهوم غرر
- ۱۳۲..... ۲. بررسی عمومیت نهی از غرر (بحث کبروی)
- ۱۳۵..... ۳. بررسی غرر در بیمه (بحث صغروی)
- ۱۳۷..... بررسی قمار و ربا در بیمه
- ۱۳۷..... ۱. بیمه و قمار
- ۱۳۷..... الف) چگونگی وجود قمار در بیمه
- ۱۳۸..... ب) رفع شبهه قمار
- ۱۳۸..... ۲. بیمه و ربا
- ۱۳۸..... الف) چگونگی وجود ربا در بیمه
- ۱۳۹..... ب) پاسخ اشکال ربا در بیمه
- ۱۳۹..... بیمه و شبهات دیگر
- ۱۳۹..... ۱. بیمه و معاوضه بر معدوم
- ۱۴۰..... ۲. بیمه و بیع دین به دین
- ۱۴۳..... ۵. بیمه در قالب عقود عقلایی
- ۱۴۳..... انواع عقود عقلایی
- ۱۴۴..... اهداف عقود جدید
- ۱۴۶..... بیمه عقدی عقلایی
- ۱۴۶..... مراحل بررسی فقهی عقود جدید

۱۴۶	۱. پذیرش عقلایی
۱۴۷	۲. پذیرش شرعی
۱۴۸	عقد بیمه و پذیرش عقلایی
۱۴۸	بیمه و پذیرش شرعی
۱۴۹	۱. اصل اولی در عقود
۱۴۹	۲. ادله مشروعیت بیمه به عنوان عقد مستقل
۱۵۰	الف) آیه وفا به عقود
۱۵۱	ب) آیه تجارت
۱۵۲	ج) ادله شروط
بخش چهارم: استصناع		
۱۵۷	۱. شناخت استصناع
۱۵۹	مفهوم لغوی استصناع
۱۵۹	مفهوم عرفی استصناع
۱۶۰	۱. استصناع غیر قراردادی
۱۶۱	۲. استصناع قراردادی
۱۶۱	۳. بیع به شرط ساخت
۱۶۱	۴. معامله بانکی
۱۶۲	ویژگی های استصناع در ارتکاز عرفی
۱۶۴	مفهوم استصناع نزد فقها
۱۶۵	ماهیت استصناع
۱۶۸	۱. ماهیت استصناع غیر قراردادی
۱۶۹	۲. ماهیت استصناع قراردادی
۱۷۱	تعیین محل بحث
۱۷۳	۲. بررسی فقهی استصناع در قالب قرارداد عرفی
۱۷۴	اثر عرفی قرارداد استصناع
۱۷۶	انواع قرارداد عرفی استصناع
۱۷۶	۱. تعهد عرفی لازم (لزوم طرفینی)
۱۷۷	۲. تعهد عرفی غیر لازم (لزوم یک طرفه)

۱۷۹	اعتبار قرارداد عرفی استصناع.....
۱۷۹	۱. مشروعیت قرارداد عرفی استصناع.....
۱۸۱	۲. لزوم قرارداد عرفی استصناع.....
۱۸۷	۳. استصناع در قالب بیع (بیع الاستصناع).....
۱۸۷	استصناع در قالب بیع.....
۱۸۹	۱. استصناع در قالب بیع مواد اولیه.....
۱۹۰	الف) بیع مواد اولیه به شرط ساخت با تعیین مدت.....
۱۹۲	ب) بیع مواد اولیه به شرط ساخت بدون تعیین مدت.....
۱۹۴	۲. استصناع در قالب بیع سازه.....
۱۹۴	الف) سفارش ساخت با تعیین مدت.....
۱۹۵	ب) سفارش ساخت بدون تعیین مدت.....
۱۹۶	۳. استصناع در قالب بیع حق خرید و فروش.....
۱۹۸	۴. استصناع در قالب بیع عربون.....
۲۰۰	بررسی اجمالی انواع بیع استصناع.....
۲۰۲	حکم پرداخت بیعانه.....
۲۰۵	۴. استصناع در قالب عقد اجاره (استصناع اجاره‌ای).....
۲۰۶	اجاره با تهیه مواد توسط سفارش دهنده.....
۲۰۶	اجاره با تهیه مواد توسط صانع از اموال سفارش دهنده.....
۲۰۷	اجاره با تهیه مواد توسط صانع و از ملک صانع.....
۲۱۳	کتابنامه.....
۲۱۳	منابع عربی.....
۲۲۲	منابع فارسی.....